

**MUHULA WA PILI
KISWAHILI
KIDATO CHA NNE
KARATASI YA TATU
MUDA: SAA 2:30**

JINA: **SAHIHI:**

NAMBARI YA USAJILI: **MKONDO:**

MAAGIZO;

- 1.JIBU MAWSALI MANNE
- 2.SWALI LA KWANZA NI LA LAZIMA
- 3.USIJIBU MASWALI MAWILI KATIKA SEHEMU MOJA
- 4.KILA SWALI LINA ALAMA 20.

SEHEMU YA A

SWALI LA KWANZA

Soma shairi lifuatalo kisha jibu maswali yanayofuatia.

Tusitake kusimama, bila kwanza kutambaa

Au dede kuwa hima , kabula hatujakaa

Tutakapo kuchutama, kuinama inafaa

Tujihimu kujinyima, makubwa kutoyavaa

Tusitake kuenenda , guu lisipokomaa

Tujizonge na mikanda, inapochangiza njaa

Na mazuri tukipenda , ni lazima kuyandaa

Tujiase kujipinda , kujiepusha na balaa.

Tusitake uvulana , au sifa kuzagaa
Tukishikiye nyonga sana, tunuiyapo kupaa
Kama uwezo hapana , tutolee dagaa
Tujiase hicho kina, maji yanapojaa

Tusitake vya wenzetu ,walochema kwa hadaa
Wanaofyatua vitu, na kisha vikasambaa
Uwezo hatuna katu, umaskini fazaa
Tujihimu kula vyetu, siendekeza tamaa.

Mtaka kuiga watu , hufata kubwa rubaa
Vyao vijalie kwetu , vifaa vingi vifaa
Tunamezwa na machatu, tusibakishwe dhira
Tujihimu kilo chetu, hata kama twapagaa.

Maswali;

a)Tambua mkondo wa shairi hili.(alama 2)

b)Tambua bahari ya shairi kwa kuzingatia ;

i)vina

ii)mishororo

iii) Vipande kaitika kila mshororo.(alama 6)

c)Ni nini dhamira ya shairi hili.(alama 2)

d)Thibitisha shairi hili ni la kiarudhi. (alama 4)

e) Kwa kutolea ithibati ni ni uhuru gani wa ushairi uliotumika katika shairi hili.(alama 4)

f)Eleza dhima urudiaji katika shairi hili.(alama 2)

SEHEMU YA B RIWAYA:CHOZI LA HERI NA ASSUMPTA MATEI

Jibu swali la 2 au la 3.

2 a)... haya imekuandama tangu usiku ukimtongoza fulani; siku za kuchora ramani ya Afrika kwa vyanda vya miguu hadi sasa? Ama ni hizo mvi unaficha ? Nasikia ile *mid-life crisis* ikawashika wazee ndiyo hivyo;

i)Weka dondoo hili kwenye muktadha wake. (alama 4)

ii)Tambua mbinu zozote tatu za kimtindo kwenye dondoo hili.(alama 4)

iii)Jadili sifa zozote sita za msemewa katika dondoo hili.(alama 6)

b)Sauna amechangia vipi katika kuendeleza ploti katika Riwaya ya Chozi la Heri.(Alama 6)

3.Tambua mandhari yoyote manne na umuhimu wake katika Riwaya ya chozi la Heri. (alama 20)

SEHEMU YA C: TAMTHILIA YA KIGOGO

Jibu swali la 4 au la 5.

4.Mwandishi wa tamthilia ya Kigogo amefanikisha katika kutumia ishara ili kufanikisha maudhui.(alama 20)

5."Mimi sili makombo kama kelbu!Nilishakunywa chai ya mke wangu nikaridhika."

a)Eleza muktadha wa dondoo hili.(alama 4)

b)Jadili umuhimu wa msemaji katika tamthilia hii.(alama 6)

c)Wanasagamoyo wamefanywa kelbu kula makombo.Thibitisha kauli hii.(alama 20)

SEHEMU YA D. HADITHI FUPI

Jibu swali la 6 au la 7.

6.a) Elezea matatizo yanayowakabili wanafunzi katika azma yao katika kupata elimu kwa kuzingatia Hadithi ya 'Mtihani wa maisha'. (alama 10)

b) Fafanua shibe inavyowamaliza Waafrika katika hadithi ya 'Shibe Inatumaliza'

7a) "Jijini ni kuzuri. Kuna majumba makubwa, utapanda magari mazuri ya marafiki zetu, utakula vyakula vitamu na kupewa nguo za fahari. Utapelekwa shule kusoma na kuandika."

i) Jadili mukadha wa dondoo hili. (alama 4)

ii) Eleza taswira zinazojitokeza katika dondoo kwa kutoa mifano. (alama 3)

iii) Aliyoambiwa msemewa ni kinyume cha yaliotokea. Eleza. (alama 8)

iv) Wahusika mbalimbali katika dondoo hili wametumia njia nyingi kukabiliana na matatizo yanayowakumba. Zijadili. (Alama 5)

SEHEMU YA E. FASIHI SIMULIZI

a) Ulumbi ni nini? (alama 2)

b) Eleza sifa za mlumbi (alama 6)

c) Fafanua aina zozote sita za wahusika katika Fasihi Simulizi. (alama 6)

d) Taja mambo ambayo huzingatiwa kufanikisha uwasilishaji wa ngano katika Fasihi Simulizi. (alama 6)

MWISHO